

الیاف پسرساخت همچنان حاکم بر منسوجات پزشکی

کار رفته در این منسوجات نیز باید از دوام، استحکام و کشسانی خوبی برخوردار بوده و قابلیت جلوگیری از بروز عفونت و آسودگی را داشته باشد. در حال حاضر بیشتر منسوجات مورد استفاده در جراحی، یک بار مصرف(دورریختنی) است. محصولات چند بار مصرف و قابل استفاده مجدد کمتر از نیمی از بازار جهانی را به خود اختصاص می دهند(احتمالاً چیزی حدود ۳۰ درصد).

هر چند که تولیدکنندگان محصولات یک بار مصرف باید به سختی با منسوجات چند بار مصرف رقابت کنند اما استفاده از این محصولات و محبوبیت آنها در جهان در حال افزایش است.

آمریکا و اروپا دارای بیشترین مصرف محصولات یک بار مصرف یا دورریختنی در جهان می باشند، در بیشتر بازارهای مهم به استثنای ژاپن و استرالیا استفاده از محصولات قابل استفاده مجدد رواج بیشتری دارد.

با توجه به افزایش تقاضا برای ایمنی و اقتصاد، تقاضا برای منسوجات جراحی نیز در حال افزایش است. عامل موثر دیگر در افزایش تقاضا افزایش میزان بسترهای شدن در بیمارستان می باشد که آن هم نتیجه افزایش جمعیت مسن در کشورهای توسعه یافته است.

منسوجات دارای کاربرد گسترده ای در پزشکی، جراحی و مراقبت های بهداشتی می باشند که شامل کمک های اولیه و مراکز درمانی و توانبخشی می شود از شان(پارچه استریل جداسازنده قسمتی از بدن که تحت عمل جراحی قرار می گیرد) و گان های جراحی و محصولات مربوط به درمان شکستگی گرفته تا محصولات پیچیده تر مانند پانسمان های پیشرفته زخم، بخیه های جراحی، گرافت های عروقی و داربست های مهندسی بافت.

منسوجات جراحی

منسوجات مورد استفاده در محیط های بهداشتی و اتاق های جراحی عبارتند از گان ها و سایر لباس های جراحی، شان جراحی، ماسک صورت، یونیفرم کارکنان، تخت بیمارستانی، روکش تشک، پرده و دستمال های ضد عفونی کننده پزشکی.

این محصولات به منظور حفظ سلامت پرسنل و همچنین استریل نگه داشتن محیط اتاق های جراحی، بخش اورژانس، کلینیک ها و اتاق های پزشکان مورد استفاده قرار می گیرند.

منسوجات پزشکی باید غیررسمی، زیست سازگار و راحت باشند. پارچه های به

مراقبت پیشرفته از زخم دارای نقش اساسی در درمان زخم های مزمن یا حاد ایفا می کند؛ زخمهایی که می تواند ناشی از دیابت قنده، سیستم ایمنی ضعیف، بیماری های قلبی عروقی یا تنفسی، اختلال کلیوی، بد خیمی، روماتیسم، چاقی و سوء تغذیه باشد.

علاوه بر آن دو عامل افزایش جمعیت سالمدان که از نظر ابتلا به زخمهای مزمن جزو افراد پر خطر به شمار می روند و افزایش هزینه های بهداشت و درمان در بیشتر کشورها باعث رشد بیشتر این بازار شده است.

مراقبت پیشرفته از زخم همچنان یکی از موضوعات مهم در رابطه با بودجه بهداشت عمومی و به طور کلی اقتصاد جهانی خواهد بود.

بر اساس برآوردها ۲ درصد کل بیماران در سرتاسر جهان نیازمند مراقبت از زخمهای مزمن خود هستند. این موضوع در جمعیت سالخورده در حال افزایش روز به روز بیشتر مشاهده می شود به ویژه زخم پای ناشی از دیابت.

علاوه بر آن ۷۰ درصد زخمهای مزمن در آینده عود می کنند و ۳۴ درصد آن ها عفونی می شوند. افزایش سرایت بیماری های مزمن مانند دیابت، ارتباط زخمهای مزمن با بیماری و افزایش سریع جمعیت سالخورده از مهم ترین نگرانی های سیستم جهانی بهداشت و درمان است.

::طبقه بندی الیاف

برای تولید منسوجات پزشکی طیف گسترده ای از الیاف طبیعی و بشر ساخت مورد استفاده قرار می گیرند که نوع الیاف به کار رفته به ویژگی مورد نیاز در محصول نهایی بستگی دارد.

پلیمرهای مصنوعی می توانند ماندگار باشند مانند پلی آمید، پلی استر، پلی اتیلن، پلی پروپیلن، پلی تترافلورو اتیلن، پلی بورتان و پلی اکریلونیتریل و یا زیست تجزیه پذیر باشند مانند پلیمرهایی که در نخ بخیه و یا ساختار مهندسی بافت مورد استفاده قرار می گیرند مانند پلی کاپرولاکتون، پلی گلایکوسید و پلی لاکتیک اسید.

الیاف طبیعی مورد استفاده در منسوجات پزشکی علاوه بر پنبه، ابریشم و سولاز بازیابی شده مانند ویسکوز و لایوسل شامل الیاف پلیمری زیست تجزیه پذیر تهیه شده از کیتین، کلاژن، الگینات و غیره نیز می شوند.

کارابی و دوام دو ویژگی مهم در منسوجات پزشکی به شمار می روند هر چند که در بعضی موارد خاص که نیاز به تجزیه الیاف در یک زمان مشخص است می توان از الیاف زیست تجزیه پذیر نیز استفاده کرد برای مثال نخ های بخیه، گرافت های عروقی و قلبی عروقی و داربست های مهندسی بافت.

کمپانی مریل مدیکال با همکاری کمپانی نیلستار هیدروژن تکنولوژی تعدادی پارچه پایدار دوستدار محیط زیست را عرضه کرده است.

::محصولات دور ریختنی

با این که اینی و عملکرد از ویژگی های مهم منسوجات پزشکی هستند اما مبحث پایداری از نقطه نظر الیاف به کار رفته در محصول و قابلیت بازیافت محصول نهایی همچنان از تاثیرگذاری زیادی برخوردار است.

::محافظت از کادر درمان

محافظت از کادر درمان در برابر ویروس ها به ویژه در بخش جراحی پس از شیوع پاندمی کووید-۱۹ اهمیت بیشتری پیدا کرده است.

در دهه های اخیر شیوع سایر ویروس ها و بیماری های مسری مانند ویروس نقص ایمنی انسانی (HIV)، استافیلوکوکوس اورئوس مقاوم به متی سیلین (MRSA)، بیماری کروتوتلد جاکوب (CJD)، سندروم تنفسی حاد یا سارس و همچنین شیوع دایمی آنفولازای خوکی و پرنده گان نیز در جهان افزایش یافته است.

گسترش شیوع عفونت های بیمارستانی نیز به حضور چرخه ای عوامل بیماری زا در بیمارستان ها و مراکز درمانی اضافه شده است.

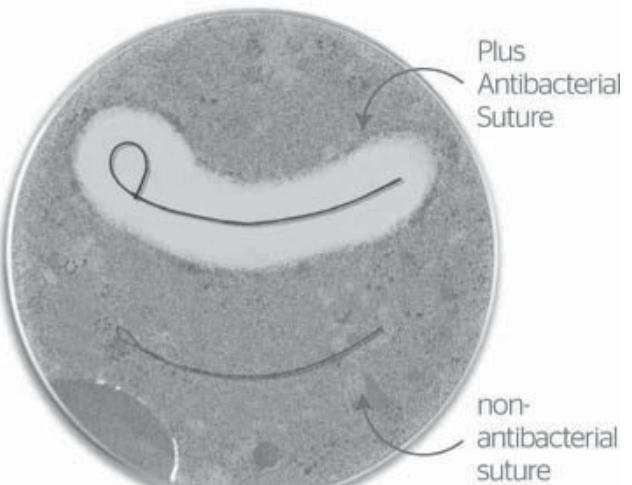
::پانسمان پیشرفته زخم

یکی از بخش های مهم در صنعت منسوجات پزشکی پانسمان پیشرفته Brandessence Market ژخم هاست. بر اساس گزارش اخیر کمپانی Research & Consulting ارزش بازار جهانی این محصول در سال ۹، ۲۰۱۸ میلیارد دلار بوده و پیش بینی می شود با نرخ رشد ترکیبی سالانه ۵/۸۵ درصد از سال ۲۰۱۹ تا سال ۲۰۲۵ به ۱۳/۳ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۵ بررسد.

پیش بینی می شود در پی افزایش آگاهی در مورد مزایای مراقبت پیشرفته از ژخم و پیشرفته های فنی صورت گرفته، بازار این نوع از پانسمان ها شاهد رشد چشمگیری در آینده باشد.

به طور خاص افزایش تعداد محصولات جدید باعث افزایش رشد بازار شده و نوآوری های تازه در این عرصه که باعث بهبود عملکرد محصول می شوند، فرصت های جدیدی در بازار به وجود می آورند.

نخ های بخیه پلاس آنتی باکتریال مانع از تجمع باکتریایی به مدت هفت روز یا بیشتر می شوند و از ژخم در برابر شایع ترین ارگانیزم های مربوط به عفونت های محل جراحی محافظت می کنند.

نرم در قسمت تماس با زخم است، از نظر قابلیت تبدیل به کمپوست مورد ارزیابی قرار گرفته و مطابق با استاندارد ISO ۱۳۴۳۲ می باشد.

علاوه بر آن فوم های پوشش دهی شده با سیلیکون کمپانی فریدنبرگ دارای سری ویژگی های بهبودیافته هستند که باعث می شود تعداد مراحل تولید پاسمنان کاهش پیدا کند و در نتیجه آن پیچیدگی تولید کمتر شود، ضایعات کاهش یابد، در مصرف انرژی صرفه جویی شود و زنجیره تامین تسهیل گردد. گفته می شود که این روش تمامی مزیت های فوم خالص و فاقد روکش سیلیکونی نظیر جلوگیری از ورود ترشحات به درون زخم را دارد ضمن این که معایب استفاده از چسب استاندارد سیلیکونی را ندارد.

مزایای یک پاسمنان خوب از نقطه نظر پرستاری انعطاف پذیری بالا و کاهش خطر عفونت است. الیاف Twaron و فیلم Endumax باعث ایجاد محافظت بیشتر، کاهش وزن و اطمینان پذیری بیشتر در تجهیزات محافظتی بالستیکی، حفظ امنیت پلیس، امکان تحرک بیشتر و افزایش راحتی می شوند.

فناوری ابریشم عنکبوت

کمپانی بیوتکنولوژی کریگ با یوکرفت لایبراتوریز اعلام کرده که نخستین محموله آزمایشی از الیاف و پارچه های نوترکیب ابریشم عنکبوت قابل استفاده و ارزیابی در یک سری از موارد کاربردی بیوپزشکی می باشند.

این محموله در پاسخ به افزایش اخیر تقاضا برای فناوری اختصاصی ابریشم عنکبوت کمپانی برای استفاده در مهندسی بافت از واحدهای تولیدی در ویتنام ارسال شده است.

ابریشم عنکبوت از خیلی قبل تر به دلیل داشتن ترکیبی منحصر به فرد از خواص شیمیایی و مکانیکی به عنوان یک ماده اولیه زیستی طبیعی و ایده‌آل شناخته شده بود.

استفاده از این ماده اولیه سبک، زیست سازگار و زیست تجزیه پذیر در موارد کاربردی متعددی بررسی شده است از جمله الیاف، فیلم‌ها، هیدروژل‌ها، منسوجات بی‌بافت و فوم‌ها.

با وجود این که تاریخ نخستین نخ‌های بخیه تهیه شده از ابریشم عنکبوت به قرن هجدهم برمی‌گردد اما وجود محدودیت در تولید و هزینه بالای آن مانع از استفاده گسترده از این ماده اولیه شده است.

در فناوری ابریشم عنکبوت نوترکیب کمپانی کرگ لب از کرم‌های ابریشم اصلاح ژنتیکی شده استفاده می شود که این امکان را فراهم می آورد تا بتوان از ابریشم عنکبوت در مقیاس بالا در بیوپزشکی استفاده کرد.

مراجع:

Geoff Fisher, "Man-made fibers still dominate advanced medical textiles", International Fiber Journal, September 2022

تهیه و تنظیم: امیرحسین امامی رئوف

پاندمی کووید-۱۹ و افزایش چشمگیر تولید و مصرف ماسک‌های صورت و مهچنین کیت‌های آزمایشی یک بار مصرف که باعث تولید زباله و ضایعات و بروز مشکلات بیشتر می شد، بیش از پیش موضوع پلاستیک‌های یک بار مصرف و روش‌های ایمن دور ریختن آن‌ها را آشکار ساخت.

محصولاتی مانند پاسمنان‌های زخم غالباً از لمینت‌ها یا کامپوزیت‌ها تهیه می شوند که جدا از موضوع احتمال بروز آلوگی ناشی از عوامل بیماری زا، عملاً بازیافت آنها را غیرممکن می کند.

به نظر می رسد سوزاندن زباله‌های نساجی بیمارستانی حداقل از نظر اینمی محتمل ترین انتخاب در آینده قابل پیش‌بینی باشد.

به همین ترتیب جدای از استفاده از الیاف طبیعی موجود نظیر پنبه و الیاف سلولزی بازیابی شده، استفاده از الیاف پایدارتر یا الیاف زیست تجزیه پذیر در صنعت منسوجات پزشکی بسیار اثرگذار است. به نظر می رسد بروز تحولات بیشتر در الیاف مصنوعی کلید این بازار در آینده ای تزدیک باشد.

مهندسی بافت

مواد اولیه طبیعی علی رغم چنین نگرش زیست محیطی بدینانه ای، محبوبیت زیادی را در سال‌های اخیر به عنوان جایگزینی پایدار برای استفاده در مهندسی بافت به دست آورده اند.

برای مثال محققان دانشگاه فلوریدا موفق به توسعه روش‌هایی برای رشد سلول‌ها و بافت‌ها شده اند که در آنها از توری‌های نساجی زیست سازگار تهیه شده از الیاف طبیعی به دست آمده از نخل باشکوه(نام یک سرده از تیره نخل) استفاده می شود. اخیراً نیز دانشمندان دانشگاه تمپل در فیلادلفیا، پنسیلوانیا موفق به توسعه دارستهایی با استفاده از الیاف الکتروزیسی شده‌اند که در آن اجزای پیتیدی زیست فعال پروتئین سویاً وجود دارد و برای درمان زخم و بازسازی بافت مناسب است.

روش‌های پایدار مراقبت از زخم

کمپانی فریدنبرگ پروفورمنس متربالز در نمایشگاه فناوری‌های پزشکی Compamed ماده اولیه چندلایه‌ای را به نمایش گذاشت که ترکیبی از فوم و منسوجات بی‌بافت بود و آن را «درمان زخم پایدار» نام گذاری کرده بود. برچسب Eco-Check این شرکت نشان دهنده استفاده از روش‌های پایدار و استفاده از مواد اولیه خام زیستی در تولید چسب زخم است. با این روش، محصول در پایان مصرف آن طی یک فرایند کمپوست صنعتی قابل تجزیه زیستی می باشد.

ماده اولیه M ۱۷۰۱ که از قدیم در چسب زخم استفاده می شد از صد درصد پلی لاکتیک اسید مشتق شده از منابع طبیعی تشکیل می شود که گفته می شود از ویژگی های خوبی برای درمان زخم برخوردار است. ماده اولیه M ۱۷۱۴ که برای زخم‌های عمیق‌تر استفاده می شود، شامل ترکیبی از الیاف زیستی بوده و دارای قدرت جذب عالی است. به گفته کمپانی آلمانی وینهایم در حال حاضر M ۱۷۱۴ که دارای یک لایه